23 marca na Zamku Królewskim w Warszawie odbyło się spotkanie na wystawie *Arcydzieła z Watykanu. Wystawa w stulecie urodzin Jana Pawła II* oraz inauguracja programu towarzyszących jej wydarzeń online.

Zorganizowanie wystawy było możliwe dzięki podpisaniu 7 czerwca 2019 r. listu intencyjnego o współpracy między polskim Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego reprezentowanym przez wicepremiera Piotra Glińskiego a Papieską Radą Kultury reprezentowaną przez przewodniczącego Rady kardynała Gianfranco Ravasiego.

Jako pierwszy głos zabrał dyrektor Zamku Królewskiego w Warszawie **prof. Wojciech Falkowski**, który podziękował wicepremierowi **Piotrowi Glińskiemu** za inicjatywę nawiązania kontaktu z **Papieską Radą Kultury**, co zaowocowało współpracą z jej przewodniczącym **kard**. **Gianfranco Ravasim** i – w efekcie – wzbogaceniem wystawy przygotowanej przez Zamek Królewski o wyjątkowo cenne dzieła sztuki oraz inne artefakty z Watykanu. Dyrektor podkreślił osobiste zaangażowanie kardynała Ravasiego, który potraktował zamkową wystawę jako wydarzenie o wielkim znaczeniu dla Kościoła i całej dzisiejszej kultury, jak również **Barbary Jatty**, dyrektor Muzeów Watykańskich, dzięki której do Polski przyjechało siedem wybitnych dzieł sztuki ze zbiorów Muzeów, co jest wyjątkowym wyróżnieniem i ewenementem na skalę światową.

Wystawa została pomyślana jako hołd dla wielkiego Polaka – wybitnego filozofa i kapłana, który odnowił Kościół w Polsce i na świecie – powiedział **prof. Wojciech Fałkowski**. – *Chcemy z jednej strony przybliżyć biografię młodego kapłana, później biskupa Krakowa, wreszcie Rzymu, z drugiej strony świat sztuki, który go otaczał, inspirował jego dzieło i tworzył wokół niego atmosferę. W środku znajduje się wątek biograficzny, a po bokach wybitne działa sztuki .*

Kard. Gianfranco Ravasi na wstępie pozdrowił kuratorów wystawy i zwiedzających, a następnie podkreślił, że *poprzez prezentowane arcydzieła symbolicznie wyłania się umiłowane przez cały świat oblicze świętego Jana Pawła II. Oblicze, które tak ukochało kulturę.* (...) *Nie zapominajmy, że jego filozofią był personalizm, zdolny nadać barwę i ciepło samej kulturze. Nie zapominajmy, że jego teologia była przeplatana zawsze pytaniami o kulturę i współczesne społeczeństwo* – powiedział przewodniczący Papieskiej Rady Kultury. *Z tego powodu myślę, że pamięć o nim poprzez wystawę i znaki kultury będzie ostatecznym uczczeniem jego wiary i uczyni bardziej żywym jego świadectwo nadziei i zaangażowania na rzecz społeczeństwa bardziej sprawiedliwego* – skonkludował.

"*Drzwi otwarte na świat*" *– tak św. Jan Paweł II określił Muzea Watykańskie, inaugurując w 2000 r. nowe monumentalne wejście do Muzeów* – powiedziała w przesłanej wypowiedzi **Barbara Jatta**, dyrektor Muzeów Watykańskich. *Muzea cieszyły się stałym i żywym zainteresowaniem papieża Wojtyły. Właśnie dlatego pragnęliśmy być obecni na wielkiej jubileuszowej wystawie w Warszawie, prezentując na niej ważne dzieła pochodzące ze zbiorów Pinakoteki Watykańskiej. Wiele z nich przedstawia Matkę Boską. Dobrze wiemy, jak ważna była dla Jana Pawła II Matka Dziewica. Prezentujemy również cykl „Obserwacje astronomiczne" pędzla Donata Cretiego, który potwierdza zainteresowanie papieża nauką.* (...) *Można powiedzieć, że ta kolekcja odzwierciedla pontyfikat Jana Pawła II* – dodała dyrektor Muzeów.

Kurator **Beata Gadomska**, przybliżając ideę wystawy, powiedziała: *Wystawa ma wprowadzić w klimat nauczania Jana Pawła II na temat kultury, przybliżyć to, jak postrzegał kulturę – bardzo szeroko. To nie tylko dzieła sztuki – malarstwo, muzyka czy literatura. Uważał, że człowiek, który jest twórcą kultury, sam jest jednocześnie przez tę kulturę kreowany, kształtowany. Bardzo szeroko postrzegał działalność człowieka – tworzenie kultury, tradycji, tożsamości narodowej. Kultura to dla niego*

dziedzina każdej ludzkiej działalności, która ma prowadzić do tworzenia człowieka, tak żeby człowiek bardziej był, niż miał, żeby rozwijał swoją duchowość.

W swojej wypowiedzi kurator podkreśliła także symboliczne połączenie wątków wzajemnych relacji między Karolem Wojtyłą, Adamem Chmielowskim – późniejszym świętym bratem Albertem – i Fra Angelikiem. Adam Chmielowski, który był inspiracją w drodze do kapłaństwa Karola Wojtyły – wspaniale zapowiadający się malarz, który porzucił sztukę dla kapłaństwa – wcześniej zajmował się teorią sztuki. Twierdził, że piękno sztuki zależy od piękna duszy człowieka, a ideałem byłoby połączenie kapłaństwa z malarstwem, i takim wzorcowym połączeniem była dla Chmielowskiego sztuka Fra Angelica.

Wystawa przygotowana z okazji stulecia urodzin Jana Pawła II dostępna jest poprzez towarzyszące jej wydarzenia online, a po zniesieniu ograniczeń pandemicznych będzie można ją zwiedzać w Bibliotece Królewskiej Zamku Królewskiego w Warszawie do 13 czerwca 2021 r.

Na wystawie, poza arcydziełami z Watykanu, znalazły się także niezwykłe dzieła sztuki z innych miejsc, w tym obraz *Ecce Homo* Alberta Chmielowskiego. Zobaczyć można rękopisy Jana Pawła II oraz dokumenty poświadczające fakt studiowania Karola Wojtyły na Papieskim Uniwersytecie Świętego Tomasza z Akwinu (*Angelicum*) – m.in. indeks i pracę doktorską.

Scenografia wystawy została przygotowana przez dr. hab. Barbarę Kowalewską i dr. hab. Monikę Rzepiejewską-Mroczek z warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych.

Wystawie towarzyszy program edukacyjny oraz cykl wykładów przygotowanych we współpracy z Centrum Myśli Jana Pawła II.

Więcej informacji na temat wystawy oraz zaprezentowanych arcydzieł, specjalnie użyczonych do Zamku Królewskiego przez Muzea Watykańskie >>

Wystawa została przygotowana w ramach obchodów jubileuszu 50-lecia odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie.

Projekt dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Source URL: *https://www.zamek-krolewski.pl/node/848*